

# Motion till riksdagen

1989/90:T308

av Hans Nyhage m.fl. (m)

Vägarna i Älvsborgs län

---

Ett väl utbyggt och underhållet vägnät är en förutsättning för att många områden i vårt land även i framtiden skall vara bebyggda och kunna utvecklas. I mycket hög grad gäller detta för Älvsborgs län, som till betydande delar är glesbygd. Människorna som bor i dessa delar av länet skall givetvis ha tillgång till vägförbindelser av sådan karaktär, att de kan bibehålla sitt boende, utöva sin yrkesverksamhet och nå serviceinrättningar av skilda slag.

I Älvsborgs län omfattar det allmänna vägnätet ca 500 mil väg, varav ca 165 mil är grusväg. Länet har därmed den största andelen grusvägar av det befintliga allmänna vägnätet. Till stor del är dessa grusvägar högt trafikerade. Därtill kommer att ca en fjärdedel – 130 mil – av vägnätet drabbas av bärlighetsrestriktioner under tjällossningsperioder, vilket är den största andelen i jämförelse med övriga län i södra Sverige. Problemet med bärlighetsrestriktionerna är särskilt stort för skogsbruket, när det gäller att klara virkestransporterna. Skogsindustrin måste kunna få fram sin råvara, och risken för insekts- och andra skador ökar på virke som blir kvarliggande.

Älvsborgs län har också i jämförelse med andra län en mycket stor andel vägar med enkel beläggning av s k YIG-typ. Ca 14 procent av det allmänna vägnätet i länet har sådan beläggning, vilket motsvarar 72 mil väg. Normalt skall en sådan beläggning kunna klara en tioårsperiod men i Älvsborgs län gäller ett genomsnitt på 4–5 år, vilket vittnar dels om kraftig trafikbelastning, dels om dålig vägstandard. Dessa vägar kräver mycket höga underhållskostnader. Det finns därför en påtaglig risk att de rivs upp och återgår till grusvägsstandard.

Vägnätet i Älvsborgs län är till stora delar i behov av en ordentlig upprustning. Skälen är många för en snabb förbättring, vilket vid upprepade tillfällen har påtalats och krävts av de människor, som bor i de berörda områdena och därför särskilt drabbats av de dåliga vägförhållandena. Den egna bilen är en nödvändighet för många i dessa bygder. Slitaget på bilarna är emellertid mycket stort med betydande skador på underrede och plåt. Man tvingas ta omvägar för att undvika de sämsta vägsträckorna, vilket medför ökade bensinkostnader och därtill också ökade avgasföroreningar. Dåliga vägförhållanden utgör också en säkerhetsrisk i trafiken, vilket inte minst är en fara för skolskjutsarna. Varutransporter måste kunna fungera på ett fullgott sätt, något som allvarligt försvåras av dåliga vägar.

Vad ovan anförts beträffande vägförhållandena i Älvsborgs län gäller på-

tagligt för åtskilliga av vägarna i såväl Dalsland som i den södra länsdelen. Som exempel kan här nämnas följande länsvägar, nämligen väg nr 558 i Svenljunga kommun från Kättarp till gränsen mot Halland, väg nr 585 i Tranemo kommun (Ambjörnarps-Agnabo) samt väg nr 500 och väg nr 503 i Marks kommun mot gränsen till Halland. Samtliga dessa vägar är dåligt underhållna grusvägar, som är utsatta för tung trafik och som är i ett miserabelt skick. Många människor är för sina framkomstmöjligheter beroende av dessa vägar. De drabbas hårt av det mycket undermåliga vägbeståndet.

Det är en elementär regel att bristande underhåll av byggnation drabbar sig. Det är ekonomiskt lurendrejeri att skjuta nödvändiga reparationer på framtiden. Snålheten bedrar visheten. All erfarenhet visar, att man har allt att vinna på att i tid se om sitt hus. Detta gäller i högsta grad våra vägar. Att låta år efter år gå utan att se till att underhållet av dem sker ordentligt är ett ekonomiskt bedrägeri av stor dignitet. Det är så dags att komma, när förstörelsen närmast är total – kostnaden blir därefter. Skälet för denna underlåtenhet är ständigt detsamma – bristen på pengar. Anslagen är för små. Staten är för njugg i bidragsgivningen. Och just så är det! Bilismen – mjölkrossan framför andra – betalar in miljardbelopp till statskassan för rätten för bilägarna att använda vägarna. En del, men långtifrån allt, återförs till att upprätthålla vägbeståndet. Resten används till annat i budgeten. Detta är en felaktig politik!

Det är inget orimligt krav att en ökad andel av vad bilisterna betalar in i skatt till staten kommer vägväsendet till del. För Älvsborgs län krävs i ett första skede ökade insatser på ca 200 miljoner kronor för att andelen belagda vägar skall komma i nivå med vad som redan gäller för södra Sverige i övrigt. Detta skulle kunna ske med en förstärkning på ca 65 miljoner kronor per år under en treårsperiod och därefter en långsiktig uppföljning under 1990-talet.

Vägförhållandena i Älvsborgs län är nu av sådan beskaffenhet, att kraftfulla åtgärder är en nödvändighet. Det ankommer på regeringen att se till att fördelningen av medel blir sådan, att den nuvarande kapitalförstöringen stoppas. Det är högst angeläget att riksdagen ger regeringen till känna de rent otillständiga förhållanden, som här påtalats.

## Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åtgärder för att förbättra vägförhållandena i Älvsborgs län.

Stockholm den 17 januari 1990

*Hans Nyhage (m)*

*Arne Andersson (m)*  
*i Ljung*

*Stig Bertilsson (m)*